

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Рев2 937/11
04.04.2012. година
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Власте Јовановић, председника већа, Звездане Лутовац и Предрага Трифуновића, чланова већа, у парници тужиоца П.М. из С.П., кога заступа пуномоћник И.Б., адвокат из С.П., против тужене М.ш. Ј.Б. из П., кога заступа пуномоћник З.К., адвокат из П., ради поништаја отказа уговора о раду, одлучујући о ревизији тужиоца, изјављеној против пресуде Апелационог суда у Новом Саду Гж1.4580/2010 од 20.06.2011. године, у седници већа одржаној 04.04.2012. године, донео је

П Р Е С У Д У

ОДБИЈА СЕ као неоснована ревизија тужиоца изјављена против пресуде Апелационог суда у Новом Саду Гж1.4580/2010 од 20.06.2011. године.

О б р а з л о ж е њ е

Побијаном пресудом преиначена је пресуда Основног суда у Панчеву П1.650/10 од 20.05.2010. године, па је одбијен као неоснован тужбени захтев тужиоца којим је тражио да се поништи решење бр. 146/3 донето од стране директора туженог 26.10.2009. године о престанку радног односа и одлука Ш.о. туженог бр. 146/5 од 11.11.2009. године којом је одбијен приговор тужиоца, као и да се тужени обавезе да тужиоца реинтегрише у процес рада. Тужилац је обавезан да туженом на име трошкова спора исплати 27.400,00 динара.

Против правноснажне другостепене пресуде тужилац је благовремено изјавио ревизију због битне повреде одредаба парничног поступка и погрешне примене материјалног права.

Врховни касациони суд је испитао побијану пресуду на основу члана 399. ЗПП ("Сл. гласник РС" 125/04...), па је нашао да је ревизија неоснована.

У поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 361. став 2. тачка 9. ЗПП на коју ревизијски суд пази по службеној дужности, а ни друге повреде које могу представљати ревизијски разлог. Тужилац конкретно не указује коју је битну повреду учинио првостепени или другостепени суд.

Тужиоцу, раније запосленом код туженог на радном месту ... коначном одлуком престао је радни однос, зато што је после болничког лечења и налаза и мишљења више здравствених установа утврђено да није способан за васпитно-образовни рад са децом али је способан за друге послове у оквиру своје квалификације. Закључке референтних здравствених установа тужилац у првостепеном поступку није оспорио.

Код таквог чињеничног стања првостепени суд сматра да је отказ тужиоцу незаконит зато што се правило из члана 120. Закона о основама система образовања и васпитања односи само на заснивање радног односа, а не и на престанак радног односа. Требало је по становишту првостепеног суда у конкретном случају применити правило садржано у члану 176. став 1. тачка 2. Закона о раду по коме по самом закону може престати радни однос ако је запосленом по одлуци суда или другог органа забрањено да обавља одређене послове, а не може да му се обезбеди обављање других послова. У конкретном случају не постоји правноснажна одлука суда или другог органа којим је тужиоцу забрањено обављање послова ..., па је отказ незаконит и тужилац је враћен у процес рада али не у наставни процес (рад са децом).

Супротно, другостепени суд сматра да је отказ законит и да се правило о престанку радног односа примењује не само у поступку заснивања радног односа већ и у погледу престанка радног односа.

Становиште другостепеног суда је правилно.

Запосленом тужиоцу престао је радни однос независно од његове воље и воље послодавца, али не по члану 176. Закона о раду, већ по посебном закону – Закону о основама система образовања и васпитања (члан 120.). По том закону у радни однос у установи може да буде примљено лице под условом прописаним законом и ако има одговарајуће образовање и психичку, физичку и здравствену способност за рад са децом и ученицима (ст. 1 и 2); по правилу из става 5. цитиране одредбе запосленом престаје

радни однос ако се у току радног односа утврди да не испуњава услове из ст. 1. и 2. овог члана или ако одбије да се подвргне лекарском прегледу у надлежној здравственој установи.

Из цитиране одредбе специјалног закона произилази да се ради о специфичном престанку радног односа по сили закона, а не како то ревидент тврди престанку радног односа из члана 176. став 1. тачка 2. по којој радни однос престаје ако правноснажном судском одлуком или одлуком другог органа запосленом буде забрањено да обавља одређене послове, а не може да му се обезбеди обављање других послова. Због природе делатности законодавац је посебном (цитираном) законом прописао веома строге услове пријема у радни однос и строжије критеријуме у погледу престанка радног односа у односу на матични закон (Закон о раду). За разлику од матичног закона послодавац није у обавези да у случају утврђења губитка било ког услова заснивања радног односа из цитиране одредбе обезбеди обављање других послова. Прописани услови морају бити испуњени како приликом заснивања радног односа тако и у погледу тока радног односа при чему није нужно да се утврђује губитак радне способности по правилима која важе у погледу остваривања социјалних права (Закон о пензијском и инвалидском осигурању). Довољно је да се од стране надлежне здравствене установе утврди да запослени нема психичку или физичку способност за рад са децом и ученицима да би му као у овом случају престао радни однос по сили закона.

На основу члана 405. ЗПП одлучено је као у изреци.

Председник већа

судија

Власта Јовановић,с.р.